

MD 2004, mun.Chişinău, bd Ştefan cel Mare şi Sfânt,162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

Nr. 06/1-07/1620 din 06.06.2025

Expertizare: **Ministerul Justiţiei
Centrul Naţional Anticorupţie**

Spre notificare: **Autorităţilor şi entităţilor
(conform listei)**

Copie: **Cancelaria de Stat**

În conformitate cu pct. 230 şi 231 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, se remite spre expertizare proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul şi tarifele de calcul al cuantumurilor despăgubirilor prejudiciului cauzat pentru încălcări ale legislaţiei silvice (**număr unic 352/MM/2025**), autor-Ministerul Mediului, (persoana responsabilă – Scutelnic Adrian, tel.:022-204-573, e-mail: adrian.scutelnic@mediu.gov.md).

Expertizele vor fi semnate electronic şi încărcate exclusiv în sistemul e-Legiferare, la fişa proiectului.

Materialele se anexează şi pot fi consultate prin accesarea linkului la fişa proiectului în e-Legiferare: <https://legiferare.gov.md/dlc/documents/bf1a49cd-6cae-4b74-bf54-209953bffc2d>.

Termen-limită de prezentare a expertizelor: **10 zile lucrătoare.**

Expertizele vor fi semnate electronic şi expediate Ministerului Mediului (e-mail: cancelaria@mediu.gov.md) şi, în copie, Cancelariei de Stat (e-mail: cancelaria@gov.md), **făcându-se trimitere la numărul unic.**

Proiectul este prezentat pentru informare tuturor participanţilor la avizare.

Participanţii la avizare vor notifica autorului şi Cancelariei de Stat, printr-o scrisoare, în termen de 5 zile lucrătoare, menţinerea anumitor obiecţii expuse în procesul de avizare/expertizare de compatibilitate cu legislaţia UE doar dacă insistă asupra acestora. Avizul respectiv va fi, de asemenea, încărcat exclusiv în e-Legiferare. În cazul în care participantul la avizare nu are obiecţii asupra proiectului definitivat, poate menţiona acest lucru în sistemul e-Legiferare (nefiind nevoie de un aviz semnat oficial).

Anexe:	Proiectul Hotărârii Guvernului	19 file;
	Nota de fundamentare	5 file;
	Sinteza Proiectului Hotărârii Guvernului	14 file;
	Avize	19 file.

Secretar de Stat

Digitally signed by Hajder Gheorghe
Date: 2025.06.09 09:48:20 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Gheorghe HAJDER

Ex: : Adrian Scutelnic e-mail: adrian.scutelnic@mediu.gov.md
tel. 022 204 573

Lista autorităților

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Ministerul Finanțelor
Ministerul Afacerilor Interne
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Ministerul Afacerilor Externe
Ministerul Educației și Cercetării
Congresul Autorităților Locale din Moldova

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. EHG25/10661 din 18.06.2025

la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la modul și tarifele de calcul al cuantumurilor despăgubirilor prejudiciului cauzat pentru încălcări ale legislației silvice (număr unic 352/MM/2025)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit este Ministerul Mediului, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Categoria actului normativ propus este Hotărâre a Guvernului, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.6 și art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate".*

Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că:

„(1) *Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea*

persoanei interesate.

(2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor".

Pentru a garanta că părțile interesate își pot exprima opiniile și pot formula recomandări, proiectul supus expertizei anticorupție a fost publicat spre consultare publică. Acesta a fost disponibil pe pagina web oficială a Ministerului Mediului și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md.

De asemenea, inițierea elaborării acestui proiect de decizie a fost comunicată publicului de către autor. Prin urmare, se confirmă respectarea unei etape esențiale în asigurarea transparenței procesului decizional, în conformitate cu art.8 lit.a) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Având în vedere publicarea proiectului pe paginile web menționate și respectarea termenelor stabilite pentru consultările publice, se concluzionează că transparența în procesul decizional a fost asigurată în totalitate.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei de fundamentare: *"Proiectul Hotărârii Guvernului privind modul și tarifele de calcul al cuantumurilor despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin încălcarea legislației silvice este elaborat în baza prevederilor art. 70 alin.(2) din Codul silvic nr. 69/2024, care stipulează că: „Modul și tarifele de calcul al cuantumurilor despăgubirilor prejudiciului cauzat pentru încălcări ale legislației silvice stabilite la alin. (1) se aprobă de Guvern.”*

În context, autorul a menționat că, obiectivele proiectului sunt prevenirea și descurajarea încălcărilor legislației silvice prin majorarea de 10 ori a cuantumurilor despăgubirilor față de nivelul anterior, protejarea și conservarea fondului forestier, asigurarea unui mecanism clar și previzibil de calcul al despăgubirilor pentru deteriorarea, distrugerea sau exploatarea ilegală a pădurilor, stabilirea unui sistem echitabil, proporțional cu gravitatea prejudiciului, repararea prejudiciului cauzat mediului forestier.

Analizând normele elaborate s-a constatat că, proiectul propune aprobarea Regulamentului cu privire la modul și tarifele de calcul al cuantumurilor despăgubirilor prejudiciului cauzat pentru încălcări ale legislației silvice.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota de fundamentare corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public privind protecția și conservarea resurselor forestiere și la reducerea presiunii antropice asupra ecosistemelor naturale.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;
- d) analiza impactului de reglementare;
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ."

Argumentele invocate de autor în nota de fundamentare justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind astfel întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Totodată, în nota de fundamentare, autorul a descris impacturile corespunzătoare obiectului de reglementare a proiectului de hotărâre de Guvern supus expertizei anticorupție, și anume impactul financiar și argumentarea costurilor estimative, impactul asupra sectorului privat și impactul asupra mediului.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”.

Potrivit autorului: *”Pentru implementarea proiectului de act normativ nu va necesita alocarea de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.”*

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *„textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Punctul 4 al proiectului de Regulament face trimitere la o normă contravențională care reglementează aplicarea amenzii pentru persoanele fizice și cele cu funcții de răspundere. În antiteză, punctul 7 al aceluiași proiect instituie obligația de plată a despăgubirilor, extinzând aplicabilitatea la persoanele juridice, pe lângă persoanele fizice, pentru prejudiciile cauzate prin fapte proprii sau ale personalului subordonat. Această extindere a sferei de aplicare a răspunderii civile, deși este în

concordanță cu principiile generale ale răspunderii delictuale, generează o contradicție intrinsecă cu prevederea restrictivă a punctului 4 al proiectului (o analiză detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție este prezentată în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție).

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conferă Ministerului Mediului competența de a monitoriza respectarea prevederilor formulate de proiect.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

Pct.4, pct.7 potrivit proiectului Regulamentului

4. Cuantumul prejudiciilor este exprimat în unități convenționale (UC), în conformitate cu art.34 alin.(2) din Codul contravențional. [...]

7. Sunt obligați la plata despăgubirilor stabilite potrivit prezentului regulament:

- a) persoanele fizice care au săvârșit fapte ce au cauzat prejudicii fondului forestier;
- b) persoanele juridice responsabile pentru faptele proprii sau ale personalului propriu care au condus la prejudicii.

Obiecții:

Se constată că proiectul Regulamentului, în prevederea pct.4, care stipulează că "*Cuantumul prejudiciilor este exprimat în unități convenționale (UC), în conformitate cu art.34 alin.(2) din Codul contravențional*", conține o trimitere defectuoasă și astfel va genera o confuzie între prejudiciu și amendă. Articolul 34 alineatul (2) din Codul Contravențional reglementează cuantumul amenzilor aplicate persoanelor fizice și celor cu funcții de răspundere, fără a stabili modul de calcul sau exprimare a prejudiciului cauzat.

Prejudiciul reprezintă dauna efectivă și reparabilă suferită de fondul forestier, iar scopul despăgubirii este de a repara această daună. Modul de calcul al prejudiciului trebuie să reflecte valoarea reală a pierderii și costurile necesare pentru refacere.

În contrast, amenda este o sancțiune pecuniară aplicată pentru o contravenție săvârșită, având ca scop pedepsirea și descurajarea unor fapte ilicite. Cuantumul amenzilor în unități convenționale, conform Codului Contravențional, nu are nicio legătură cu valoarea reală a prejudiciului cauzat.

În concluzie, prejudiciul se referă la dauna efectivă și reparabilă cauzată de încălcarea legislației, în timp ce amenda reprezintă o sancțiune pecuniară impusă de stat. Acestea sunt concepte juridice distincte, reglementate de principii și scopuri diferite.

Un Regulament care stabilește modul de calcul și tarifele pentru despăgubirile cauzate fondului forestier trebuie să aibă o fundamentare legală proprie și clară, bazată pe principii de drept civil (răspundere civilă delictuală) sau pe legi speciale care reglementează evaluarea prejudiciilor în domeniul silvic. Codul Contravențional nu oferă această bază legală pentru cuantificarea prejudiciilor.

În același timp, așa cum s-a menționat anterior, pct.4 al proiectului face trimitere la o normă contravențională care reglementează aplicarea amenzii pentru persoanele fizice și cele cu funcții de răspundere, în timp ce, conform pct.7 al proiectului, persoanele fizice și persoanele juridice care sunt responsabile pentru faptele proprii sau ale personalului au obligația de a plăti despăgubiri.

Această modificare a subiecților plătitori de despăgubiri la persoane juridice este corectă din perspectiva răspunderii civile (unde și persoanele juridice pot fi responsabile pentru prejudicii), dar intră în conflict cu trimiterea defectuoasă de la pct. 4 care vizează doar amenzi pentru persoane fizice și persoane cu funcție de răspundere.

Recomandări:

Reconsiderarea prevederilor, cu elaborarea unor reglementări distincte și precise pentru cuantificarea prejudiciilor cauzate fondului forestier, bazate pe principii de drept civil și nu pe reglementări privind sancțiunile contravenționale.

Factori de risc:

- Norme de trimitere defectuoase
- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- Concurența normelor de drept

Riscuri de corupție:

- Generale
- Legalizarea actelor de:
- abuz de serviciu

IV. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Mediului în baza prevederilor art. 70 alin. (2) din Codul silvic nr. 69/2024, care stipulează că: „Modul și tarifele de calcul al cuantumurilor despăgubirilor prejudiciului cauzat pentru încălcări ale legislației silvice stabilite la alin. (1) se aprobă de Guvern.” În context, autorul a menționat că, obiectivele proiectului sunt prevenirea și descurajarea încălcărilor legislației silvice prin majorarea de 10 ori a cuantumurilor despăgubirilor față de nivelul anterior, protejarea și conservarea fondului forestier, asigurarea unui mecanism clar și previzibil de calcul al despăgubirilor pentru deteriorarea, distrugerea sau exploatarea ilegală a pădurilor, stabilirea unui sistem echitabil, proporțional cu gravitatea prejudiciului, repararea prejudiciului cauzat mediului forestier.

Proiectul propune aprobarea Regulamentului cu privire la modul și tarifele de calcul al cuantumurilor despăgubirilor prejudiciului cauzat pentru încălcări ale legislației silvice.

Proiectul promovează interesul public privind protecția și conservarea resurselor forestiere și la reducerea presiunii antropice asupra ecosistemelor naturale.

Însă, analiza detaliată a proiectului hotărârii de Guvern a evidențiat unele carențe privitor la cuantificarea prejudiciului cauzat, care, la implementare, ar putea genera factori de risc și riscuri de corupție, fiind recomandabil revizuirea acestuia prin prisma obiecțiilor și recomandărilor prezentate în prezentul raport de expertiză anticorupție.

18.06.2025

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Xenia VAMEȘ, Inspector principal

Digitally signed by Vameș Xenia
Date: 2025.06.18 13:46:56 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

26.06.2025 nr. 04/2-6174
La nr. 06/1-07/1620 din 06.06.2025

Ministerul Mediului

Ministerul Justiției a examinat *proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul și tarifele de calcul al cuantumurilor despăgubirilor prejudiciului cauzat pentru încălcări ale legislației silvice (număr unic 352/MM/2025)* și, în limita competențelor sale funcționale, comunică următoarele.

În contextul argumentării, sub aspectul intenției de reglementare, proiectul hotărârii este elaborat în temeiul art. 70 alin. (2) din *Codul silvic nr. 69/2024*, în scopul reglementării tarifelor de calcul al cuantumurilor despăgubirilor prejudiciului cauzat pentru încălcări ale legislației silvice.

Pe plan redacțional, sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă, sunt de semnalat următoarele observații și sugestii:

La proiectul hotărârii Guvernului:

În pct. 1 textul „, , conform anexei” se va substitui cu textul „(se anexează)”.

La pct. 3 se va ține cont de prevederile art. 56 alin. (1) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, conform cărora actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. În cazul în care se urmărește reducerea perioadei de intrare în vigoare a noilor prevederi, proiectul actului normativ în cauză trebuie să respecte regulile instituite de *Legea nr. 100/2017*, și anume cele stipulate la art. 56 alin. (3), în temeiul cărora „Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.”. Ținând cont că potrivit proiectului, hotărârea intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nota de fundamentare se va completa cu argumente pertinente în acest sens.

La proiectul Regulamentului:

În parafa de aprobare cuvintele „Anexă la” se vor substitui cu cuvintele „Aprobat prin”.

Denumirea Regulamentului și conținutul expus **la pct. 1** se va redacta în conformitate cu pct.1 din proiectul hotărârii.

La pct. 2 cuvântul „publică”, în ambele cazuri, se va exclude ca fiind inutil.

La pct. 3 textul „litera a-q” se va substitui cu textul „lit. a)-q) din”.

La pct. 4, textul „în conformitate cu art. 34 alin. (2)” se va substitui cu textul „în mărimea stabilită la art. 34 alin. (1)”, în vederea redactării normei.

În același scop, la **pct. 5** textul „anexelor nr. 1-16” se va substitui cu textul „anexelor nr. 1 – nr. 16”.

La pct. 6 cuvintele „instituția cu funcția de exercitare a controlului de stat” se vor substitui cu cuvintele „autoritatea administrativă împuternicită să efectueze supravegherea și controlul de stat”, în scopul racordării la prevederile art. 10 alin. (2) din *Codul silvic nr. 69/2024*.

La pct. 7 lit. b) se va completa cu cuvintele „fondului forestier”, pentru precizia normei.

La anexa nr. 1, în parafa de aprobare a acesteia denumirea Regulamentului se va redacta în corespundere cu prevederile **pct. 1** din proiectul hotărârii, prin completarea după cuvântul „modul” cu cuvintele „și tarifele” (observație valabilă pentru toate anexele la proiectul Regulamentului).

În denumirea **anexei nr. 7** cuvintele „decopertarea și” se vor substitui cu textul „decopertarea și/sau”, în vederea ajustării la prevederile art. 70 alin. (1) lit. g) din *Codul silvic nr. 69/2024*.

În același scop, în denumirea **anexei nr. 8** cuvintele „încălcarea și” se vor substitui cu textul „încălcarea și/sau”.

La **anexa nr. 9** se va exclude pct. 2 din Notă, deoarece depășește limitele obiectului de reglementare al acesteia (observație valabilă și pentru pct. 2 din Notă la **anexa nr. 10**, care, totodată, contravine prevederilor art. 71 din *Codul silvic*; pct. 5 din Notă la **anexa nr. 12**; pct. 1 din Notă la **anexa nr. 14**).

În denumirea **anexei nr. 16** textul „alin. 1 litera p-q” se va substitui cu textul „alin. (1) lit. p) și q)”.

Pornind de la prevederile alin. (2) al art. 70 din *Codul silvic*, potrivit cărora „Modul și tarifele de calcul al cuantumurilor despăgubirilor prejudiciului cauzat pentru încălcări ale legislației silvice stabilite la alin. (1) se aprobă de Guvern.”, prin proiect urmează a fi stabilite tarifele de calcul al cuantumurilor despăgubirilor prejudiciului cauzat pentru încălcări ale legislației silvice, prevăzute la lit. r) – x) al alin. (1) din art. 70.

Secretar de stat

Stanislav COPETCHI

Digitally signed by Copetchi Stanislav
Date: 2025.06.26 13:59:05 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Ex: T. Gațcan,
Tel: 022 20-14-30
tatiana.gatcan@justice.gov.md